

SECȚIA DE ȘTIINȚE
ALE VIEȚII
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

SECTION OF LIFE SCIENCES
OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.18 ”Formarea direcționată a calității sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive de prun preconizate păstrării de lungă durată”,
Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor
Conducătorul proiectului: Dr. hab. BUJOREANU Nicolae,
perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Adunarea Generală a secției Științe ale Vieții din 12 decembrie 2022 și a concluziilor experților.

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2022 - 20.80009.5107.18 ” direcționată a calității sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive de prun preconizate păstrării de lungă durată”, director proiect dr. hab. BUJOREANU Nicolae, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (27,3).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului – “Foarte bine”.*

Scopul proiectului este evaluarea influenței SBA Reglalg, m.e. B, Zn, Mn, Mo și CaCl₂ privind formarea potențialului fotosintetic și a metodei de păstrare asupra gradului de biodegradare a polizaharidelor, sub-stanțelor deponente și a indicilor cito-morfologici la fructele de prun. În cercetare a fost estimată acțiunea SBA Reglalg, m.e. B, Zn, Mn, Mo și gradului de influență a condițiilor de creștere asupra productivității netă a fotosintezei și depunerii mugurilor de rod la pomii de prun. A fost apreciată

Influența tratamentelor foliare asupra gradului de acumulare-biodegradare a substanțelor deponente și a particularităților anatomo-structurale la fructele a 4 soiuri tardive de prun Superprezident, Udlinionnaia, Prezident și Stanley, în perioada post recoltă, prin aplicarea diferitor metode de păstrare. Cu ajutorul prelucrării statistice a fost dovedită influența veridic influența majoră a soiului asupra păstrării îndelungate dar și a substanțelor, elementelor folosite cât și a metodei de păstrare. Consider că scopul cercetărilor pentru anul 2022 este atins pe deplin.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute – “Bine”:*

Au fost publicate 17 articole cu participări la simpozioane naționale și internaționale, și care corespund tematicii proiectului nominalizat. De asemenea au fost obținute 5 brevete
În toate lucrările sunt reflectate toate aspectele proiectului.

- articole în reviste din Registrul Național al revistelor de profil B, C- 2/1;
- articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) – 5.
- articole în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională - 4
- teze în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare/RM) – 1/2
- teze în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională - 2

3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare* – “Foarte bine”.

- Hotărâre pozitivă de acordare a brevetului de invenție – 1
- Materiale la Saloane de invenții – 4 (medalie aur – 1, medalie bronz – 1, diplome – 2)

Din punct de vedere social în proiect a fost dovedită influența pozitivă a substanțelor folosite la păstrarea prunelor fapt ce deschide noi posibilități de cercetare ulterioară și pentru alte specii de plante pomicole dar și atragerea cadrelor tinere în cercetare. Din punct de vedere economic cercetările contribuie la elaborarea tehnologiilor moderne de păstrare a fructelor și prelungirea sezonului nu numai de utilizare a fructelor pomicole pentru uzul în stare proaspătă dar și de prelungire a sezonului de prelucrare

4. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat* – “Bine”.

Din 13 membri ai echipei de cercetare (vârsta medie 57 ani), 3 membri sau 23,1% sunt tineri. Este o cotă relativ redusă

Concluzii, recomandări

Recomandări:

- De a valorifica rezultatele obținute mai intens prin acte de implementare;
- De a implica tinerii cercetători în derularea activităților din proiect

Concluzii:

Având în vedere volumul de lucrări experimentale, care sunt direcționate spre sporirea productivității plantațiilor de prun și prelungirea sezonului de utilizare a fructelor proaspete prin utilizarea diferitor substanțe atât în perioada de formare a fructelor cât și în perioada de păstrare cu metodele de răcire se consideră că raportul proiectului ”Formarea direcționată a calității și sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive de prun preconizate păstrării de lungă durată” poate fi aprobat

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc